

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVII (62) • ŠTEV. (Nº) 13

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 16 de abril - 16. aprila 2009

RANJENI

DR. ANDREJ FINK

Predsednik Türk je izjavil, da je bil Tito „velika, pa tudi kompleksna zgodovinska osebnost, izjemno pomembna za slovenski narod“.

Ni mogoče razumeti, kako je inteligenčen Slovenec mogel izreči kaj takega. V Sloveniji je namreč med Titovo komunistično revolucijo nastala partizanska pesnjava: *Z ruskih step veliki Stalin kliče zmagovito. Z naših se gora odziva mu tovariš Tito. Iz njihovih virov in mišljenja izhaja primerjanje in identifikacija „velikega“ Stalina s po Türkovo „velikim“ Titom.*

Ta tovarišija gospoda predsednika še navdušuje! Če se pa spomnimo na verze *Na klic Kominterne ... v boj za Sovjetske in pa Slovenia ... sovjetska bodeš ti!*, potem je res nerazumljivo, da ima demokratični predsednik demokratične države v demokratični Evropski zvezi tako visoko mnenje o nedemokratičnem in totalitarnem oblastniku, ki je, tako Janez Stanovnik, odgovoren za genocid v Sloveniji. Le kako to odmeva v Evropski zvezi?

Predvsem po odkritju grobišča v Hudi Jami se človeku poraja vprašanje, kaj misijo že živi partizani o tem, pa denimo o Titovi „veličini“ in o zadnjih izjavah Janeza Stanovnika, ko pravi, da cilj NOB-a ni bila samo osvoboditev, ampak tudi „revolucija, socialna revolucija, to je zgraditev novega družbenega reda“ (STA).

Mnogi partizani so se že takrat čutili prevarane. Tisti, ki so lahko od partizanov ušli, so bili potem njihovi najhujši nasprotniki. Drugi, ki tega niso zmogli, so morali ostati z njimi do konca in se potem soočiti z dejstvom, da so bili njihovi pošteni nameni in domoljubna čustva zlorabljeni. Za združevanje domovine bi bilo dobro, če bi se tisti, ki je danes že živ, javno, osebno ali skupinsko ogradil od nekdanjega vodstva Komunistične partije in vsaj danes protestiral nad izdajo, ki mu jo je zadalo partizansko vodstvo OF. To bi lahko bil lep korak k celjenju ran, ki so še vedno odprte. Kaj pa če bi pri že pokojnih naredili to gesto njihovi potomci?

Iz osebnih izkušenj vem za gremkobo nekaterih partizanov maja 1945, ko bi se vsi morali veseliti svobode, o čemer so mi govorili njihovi sinovi in hčere. Med njimi imam, sin domobranca, nekaj odličnih priateljev. Danes v bistvenem med nami ni razlik in stojimo na istih narodnih in svetovnonazorskih izhodiščih. Za nekatere pa niti ni treba, da bi se formalno izrekli, saj so njihova dejanja in življensko pričevanje dovolj zgovorni.

Smo pred veliko nočjo, pred novim spominom na odrešenje. Kristus se je na križu dušil in zadušil. Križani umre od zadušitve. Raziskave bodo pokazale, koliko je bilo takih, ki so se že živi zazidani v rovih v Hudi Jami med mukami dušili in zadušili. Na kakšen način so bili ti pridruženi Kristusovemu umiranju in smrti! Pa kako se nam njegovo sicer nepriimerljivo in neskončno trpljenje približuje v usodi teh nesrečnikov. Tudi mi smo pridruženi obojnemu trpljenju in smo resnično ranjeni!

Spominjam se pokojnih, pa tudi njihovih krvnikov!

(Po Družini)

SLOVENIJA-HRVAŠKA

„Preveč smo popuščali“

Nekdanji finski predsednik in Nobelov nagrajenec za mir Martti Ahtisaari, predvideni vodja posredovanja pri reševanju vprašanja meje med Slovenijo in Hrvaško, je v Washingtonu izjavil, da „zelo verjetno“ ne bo sprejel posredništva v obmejnem sporu med Hrvaško in Slovenijo, ker gre za pravna vprašanja, on pa ni pravnik.

„Menim, da sem dovolj delal z balkanskimi državami od razpada Jugoslavije – do Kosova in BiH. (...) Moje ime sedaj povezujejo z naporji za iskanje rešitve za hrvaško-slovenski obmejni spor, ki preprečuje nadaljevanje pogovorov o priključitvi Hrvaške v Evropsko unijo,“ je dejal Ahtisaari, ko je odgovarjal na vprašanja po predavanju v nacionalnem novinarskem klubu (NPC) v Washingtonu, poroča hrvaška tiskovna agencija Hina.

Po končnem nastopu je Ahtisaari v neuradnem pogovoru s hrvaškimi novinarji dejal, da ni še dobil nikakršnega uradnega vabila za mediacijo in da je najraje ne bi sprejel.

Pred tem je pojasnil, da ga je evropski komisar za širitev Olli Rehn, s katerim sta prijatelja, nekoč vprašal, ali je pripravljen voditi pogajanja, ker je že prej imel podobno vlogo. „Odgovoril sem, če me res potrebujes, sem ti pripravljen pomagati,“ je dejal Ahtisaari.

Poudaril je, da gre v sporu med Ljubljano in Zagrebom za pravna vprašanja in je zato Rehnu svetoval, naj Evropska komisija angažira pravnika za arbitražo, ne glede na to, ali bi ga imenovali arbiter ali mediator, če bi obe državi o tem dosegli soglasje.

V Ljubljani se je sestalo več članov nekdanje ustavne komisije iz leta 1991, ki so pripravili predlog temeljne ustavne listine. Sestali so se, da bi tudi sami prispevali kakšne ideje, kako bi rešili slovensko-hrvaški zaplet glede meje. Toda do skupnih zaključkov niso prišli, je povedal eden od sodelujočih Tone Peršak.

Kot je pojasnil Peršak, so se dobili v prostorih slovenskega parlamenta pod pokroviteljstvom komisije državnega sveta za državno ureditev. Od tedanjih 23 članov komisije se jih je zbral deset, med njimi tudi France Bučar, tedanji

predsednik skupščine in tudi ustavne komisije.

Naloga tedanje ustavne komisije je bila priprava temeljne ustavne listine, v kateri je med drugim zapisano tudi, da velja meja med republikama Slovenijo in Hrvaško, kot je bila na dan 25. junija 1991. Člani komisije pa so se zdaj zbrali, da bi morda tudi oni prispevali kakšne ideje, zamisli ali predloge glede reševanja zapleta med državama, je pojasnil Peršak.

„Toda do enotnega mnenja nismo prišli; niti o tem, kaj je vsebina tega zapleta, niti kakšne bi bile možne rešitve,“ je povedal Peršak. Stališča zbranih so se sicer po njegovih besedah gibala od ocene, da se je tudi Slovenija s svojimi stališči privredila v pat položaj in da bi bilo treba biti bolj fleksibilni v pogajanjih s Hrvaško. „Pritis bi bilo potrebno do kompromisa, ker, kot kaže, ta zaplet vse bolj obremenjuje medsebojne odnose in tudi položaj Slovenije in Hrvaške v mednarodnem okolju,“ je pojasnil eno od stališč Peršak.

Drugo stališče, ki ga je po Peršakovih besedah zagovarjal zlasti Danijel Starman, ki se je prav tako udeležil torkovega srečanja, pa je bilo, da je bilo v preteklih 18 letih narejenih zelo veliko napak; „veliko preveč popuščanja Hrvaški, zaradi katerih je Slovenija dejansko že izgubila več kot tisoč hektarjev površine, kaže pa, da bo izgubila tudi nekatera naselja“. „V tej luči bi bilo treba vztrajati pri zgodovinskih dejstvih, se pravi, do kod je nekoč segala in kje dejansko je slovenska poselitev, in pri načelu pravičnosti,“ je pojasnil drugo stališče Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlagu Frančeta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelih mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobil,“ je povzel Peršak.

Med bolj

VTISI IZ SLOVENIJE

Hude jame so po vsej Sloveniji

Barbarin rov pri Hudih jamah pri Laškem buri duhove kot že desetletja ne. Kočevski rog in Teharje sta že del tradicije, Barbarin rov pa je zaradi svoje sporočilnosti in pričevanjskih slik osvežil vso krutost in nečloveškost takratnih dejanj.

Dr. Mitja Ferenc je evidentiral 581 morič v grobišč v stotih občinah. Med njimi so tako znana in poznana imena (Kočevski Rog, Teharje, Lajše itd.) kot neznanata, le sorodnikom in krajanom znana. V Kamniškem Občanu z dne 25. marca je svoje pričevanje (ponovno) izpovedal Tone Stele:

„... Ne smemo pozabiti, da imamo tudi v kamniški občini veliko povojnih grobišč, ki so po številu žrtev med največjimi v Sloveniji, saj leži v njih nekaj tisoč nesrečnikov. Ta grobišča so v Podgorju, na Zapričah, južno od tovarne Titan, za reko Bistrico v Godiču, pri Sidolu v Tuhijski dolini, vsekakor pa največja v Kopiščih v Kamniški Bistrici. Takratna totalitarna komunistična oblast ni imela usmiljenja z nobeno žrtvijo. V teh „hudih jamah“ ležijo Slovenci, Hrvatje, Srbi, Črnogorci, Nemci, Avstrijci, ..., vojaki, civilisti,

duhovniki, otroci, ženske, starci ... Lansko jesen je Republiška komisija za evidentiranje prikritih grobišč v Kamniški Bistrici s sondiranjem preverila resničnost obstoja teh in z odkopom prišla do kupov človeških kosti.

Kot očividec iz tega tragičnega obdobja v maju leta 1945, sem leta 2002 v Kamniški Občani zapisal: Spominjam se dolge kolone pešcev in konjskih vpreg, ki se je kmalu po končani vojni vila skozi glavne kamniške ulice od Šutne proti Grabnu, v katerem so bili samo starci, ženske in veliko otrok vseh starosti. Na čelu kolone je hodil in glasno molil pravoslavni pop v značilnem oblačilu in z dolgo brado, kolono pa so obkrožali partizani s puškami v rokah. Meščani smo stali pred hišami in nemo opazovali žalostni sprevod. Verjetno bi ta dogodek kot šestletni otrok pozabil, če ne bi moj oče izrekel nepozabni stavek: zapomnite si, otroci, vse te revčke bodo pobili. Kasneje, kadar sem šel z očetom v Kamniško Bistrico, mi je vedno pokazal travnate gomile na Kopiščih, se prekrižal in rekel, tukaj ležijo tisti revčki.

Kmalu po tem dogodku so moralji številni kmetje prevzeti v rejo vsaj enega konja. Tudi nam so dodelili enega. Bil je šarec manjše rasti in zelo prijazen, hitro se nam je prikupek, zato smo bili otroci zelo žalostni, ko so ga po kakem mesecu odpeljali (menda v Italijo za meso). Marsikatera kočija ali zapravljevček iz tiste žalostne kolone pa se še danes pojavi v sprevodu ob Dnevnu narodnih noš.

Kamničani vemo za kar nekaj občanov, ki so sodelovali pri povojskih pobojsih, nekaj od njih je še vedno živih. Trdnih dokazov o njihovem sodelovanju, ki je bil velikokrat tudi prisiljen, pa ni, zato o kaki ovadbi ne moremo razmišljati. Nesporočno je le to, da so ukazi o likvidaciji prišli od tedanjega vrha slovenske in jugoslovanske oblasti.

Za te storjene grozovite zločine proti človeštvi in lastnemu narodu je potrebno ugotoviti glavne krvice, individualne in skupinske, žrtvam pa omogočiti, da se jih človeško pokoplje.

Sam imam po tolifikih letih še vedno živo pred očmi omenjeno kolono žrtev (predvsem otrok), zato čutim moralno dolžnost, da o njej ne molčim.“

Pavel Jelovčan: Deseti paradiški otrok. Moji spomini

Včasih goli slučaj zaigra vlogo, ki nam pripravi lepo presenečenje. Tako je naneslo pri nekem omiziju, da sem imel nasproti gospoda z družino, ki mi je bil čisto neznan. V pogovoru izvem, da je Pavel Jelovčan, pa da gospa ni Slovenka ampak je iz Danske.

In da je dekle, ki sedi ob meni iz Žirov, fant ob njej pa njihov vnuk.

Pa še to pride na dan, da je g. Pavel napisal spomine — ker da je imel neverjetno razgibano življenje, da je že v mladosti spoznal kar pol sveta, se naučil šest jezikov — in končno pristal kot povojni immigrant v San Justu.

Tako sem dobil v roke knjigo *Deseti paradiški otrok. Moji spomini*. Avtor je pisanje (ročno) zaključil leta 2003, izdaja je iz leta 2006 v samozaložbi Jelovčan, lektorirali so jo Barbara Oman in Nejc, Karmen ter Igor Jelovčan.

Jelovčan opiše svoj dom — v žirovskih hribih — in nato kronološko: otroška leta, prvo delo v kranjski tovarni, vpoklic v nemško vojsko, pot preko Danske na vzhodno fronto, nato na francosko fronto, ujetništvo, begunska taborišča (Aversa, Trani) in končno Argentina. V notes si je zapisoval datume in imena, spomine pa je napisal na prošnjo hčerke Monike.

Kaj je mene najbolj pritegnilo? To da je pisano pogovorno živahno. Jelovčan ni dolgočasen ker je duhovit in tudi jezikovno izredno barvit. Pri „pripravi besedila za tisk“ sta sodelovala načaka Nejc in Igor. Jelovčanova zgodba je silno zanimiva — in treba je reči, da je imel srečo, da je izšel živ iz hekatombe med in povojskih let. Bistroviten je bil, ko se je bilo treba odločiti ali za Jugoslavijo, ali za širni svet.

Izjemno je slučaj, kako se spozna z Ellen na Danskem in kako ji ostane zvest, ali bolje obratno, kako mu je ona

zvesta in kako niti malo ne podvomi, da mu sledi v Argentino. Iz urejenih razmer — v čisto neznan svet, kjer je treba začeti iz nič. Kaj vse zmore ljubezen!

Vsiljuje se mi tale razmislek. Ko skoro ni memoarske literature naših vodilnih mož, je zelo razveseljivo, da človek brez visokih šol napiše svojo zgodbo. Seveda, šel je skozi šolo življenja z bistrom očesom. Rekel bi tudi, da ima očiten pripovedni talent in da je v njem še živa gorovica iz žirovskih hribov, pač še iz predvojnih časov. Humor ga celo ne zapusti ko

opisuje zdravstvene težave zadnjih let (ima jih že kar nekaj čez 80).

Končni vtis je, da je Pavel Jelovčan vseskozi bil in je še optimist, da je sila praktičen človek, pa podjeten, varčen in dobrovoljen. Njegovi opisi slovenskih vseljencev pred 60. leti so nazoren primer mnogih izmed nas. Po poklicu tkalec, si je vendar sam zidal hišo, podstopi se tudi mizarskih del, avtomehanike ter tudi fotografije in še kaj.

Izjemno je to, da je vse to vrgel na papir in nam zapustil lik vseljenca, v katerem se bo marsikdo mogel prepoznavati. Saj je iz naše gore list.

PS: Nedavno sem dobil v branje knjige *Druge izgube*, avtor James Bacque, v prevodu Andreja Pozniča, kjer berem „o smerti približno milijona nemških vojaških ujetnikov v ameriških in francoskih taboriščih po drugi svetovni vojni.“ Taborišča počasne smrti so bila to. G. Jelovčan nam med drugim pripoveduje, kako se je on rešil: zatekel se je k dobri francoski družini — in se predal Angležem (pač se je prav spomnili). Britanci in Kanadčani so bolje postopali z ujetniki.

Vinko Rode

Proti Titovi ulici

Ljubljanski mestni svet naj bi 20. aprila obravnaval osnutek kaj spornega odloka. Kot piše v gradivu za sejo, ki ga je pripravila komisija za poimenovanje naselij in ulic pod vodstvom Petra Božiča (Lista Zorana Jankovića), cesta, ki bi jo imenovali po Titu, poteka od krožišča pri Plečnikovih Žalah severno in severovzhodno po trasi novo načrtovane severne vpadnice proti in preko tomačevevskega krožišča do krožišča z Zasavsko in Dunajsko cesto.

Pomladek Nove Slovenije (NSi), Mlada Slovenija (MSi), je začela z zbiranjem podpisov pod peticijo „Ne Titovi ulici“. Podpisniki peticije nasprotujejo poimenovanju ljubljanske ulice po osebi diktatorju Josipu Brozu Titu.

V pomladku MSi ljubljanskemu županu predlagajo, naj ulico pojmenuje Ulica žrtev Josipa Broza Tita.

Če se strinjate proti poimenovanju ljubljanske ulice, podpišite peticijo pred 20. aprilom na internetnem naslovu: <http://www.mladaslovenija.org>

Tu boste lahko vpisali ime in priimek; e-pošto; ulico, hišno št. pošto; morda tudi komentar, ter ne pozabite na kontrolno številko. Nato kliknite na Podpišem.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Čim se bližamo volitvam, toliko bolj se sprašujemo, kaj bo vlada še iznašla, da prepreči poraz, ki ga mnogi opazovalci in raziskovalci javnega mnenja napovedujejo. In vladna iznajdljivost v tem primeru ne pozna meja.

Ko se nebo temni. Vladne poteze so razumljive. Večina anket kaže, da bo v provinci Buenos Aires zmagala vladna lista. A količina prejetih glasov nikakor ne bo zadoščala, da bi vladna nadoknadi padec glasov v notranjosti države. Cilj vladne je, da obdrži večino, ki jo trenutno ima v poslanski zbornici. Glavni volilni okraji, ki prispevajo največ poslancev (prestolno mesto Buenos Aires, Santa Fe, Córdoba in verjetno tudi Entre Ríos), pa kažejo neljub obraz. Kaj malo si moreta zakonca Kirchner tam obeta. Rešitev zanje je v provinci Buenos Aires, ki sama prispeva skoraj tretjino poslanske zbornice. Vendar tudi tukaj ne kaže dobro, predvsem od lanskega kmečkega upora. Izgubo v poljedelskih okrajih je treba nadomestiti z prepričljivo zmago v revnih pasovih okoli Buenos Airesa. Pa še tukaj ni vse v redu. Najboljši izgledi prerokujejo, da bo Kirchnerjeva lista prejela okoli 35% glasov. Vse ostalo bo šlo za opozicijo, kar bi bila prava katastrofa. Pa še nekaj drugega je za tem. Kirchner sumi, da marsikateri izmed „veležupanov“ igra dvojno igro in svoje ljudi postavlja tako na vladne liste, kot na sezname upornega peronizma (De Narváez-Solá).

Vsi kandidiramo. S sunkom krmila je bivši predsednik rešil to zadevo. Iznašel je sistem, ki naj bi mu zagotovil prepričljivo in potrebno zmago. Poleg sebe je na listo povabil (postavil) sedanjega guvernerja province. In od županov je zahteval (vlada je sicer potem to zanikala), da naj sami sebe postavijo na prva mesta volilnih listin za občinske svetnike. Ta imena naj bi prepričala volilce, da oddajo svoj glas vladni. Ali bo guverner Scioli po volitvah odstopil in prevzel poslansko mesto? Ali bodo isto storili župani? Še malo ne. Odstopili bodo kot izvoljeni poslanci ali svetniki, na njihova mesta pa bodo prišli manj znani (ali neznani) nosilci zaposavljenih mest. Nekateri se sicer tega branijo, a na sezname postavljajo svoje sodelnike, da bi vsaj priimek „potegnil“ za sabo neoddene glasove. Razumljivo je, da je vsa opozicija energetično reagirala na to potrezo. A kaj storiti. Volilni zakon takega postopanja ni predvideval in kar ni prevedeno, je dovoljeno. Pa je tudi etično? Se razume da ne. Celotno postopanje je precej podlo. A to ne

Obletnica prvih demokratičnih volitev

Če na prvih demokratičnih volitvah ne bi zmagal Demos, potem danes „verjetno tudi ne bi imeli samostojne Slovenije, ne bi bili člani EU in Nata, evroobmočja in verjetno ne bi potovali brez potnega lista do Severnega pola“, je ob 19. obletnici prvih demokratičnih volitev na novinarski konferenci dejal evropski poslanec Lojze Peterle.

Peterle je sicer izrazil zadovoljstvo nad zbiranjem podpisov, ki jih NSi potrebuje za uradno vložitev liste za volitve v Evropski parlament. NSi zbirja podpise po vseh upravnih enotah in po krajevnih uradih, odziv pa je po Peterletoh besedah velik. Ne prispevajo jih le njihovi člani, pač pa tudi člani drugi strank, zato je prepričan, da bo zbranih več kot 1000 potrebnih podpisov. Ob tem pa je po njegovih besedah nastal tudi vtis, da bo za te volitve več interesa in bo udeležba višja kot pred petimi leti.

SLOVENCI V ARGENTINI

SAN JUSTO

53. občni zbor Našega doma

V nedeljo 15. marca je Naš dom imel svoj reden letni občni zbor. Začeli smo s sv. mašo, ki jo je naš župnik p. Alojzij Kukovica daroval v sanhuški stolnici. Že v Našem domu, po skupnem zajtrku, se je ob 11. uri začel 53. občni zbor.

Predsednik prof. Karel Groznik je po ugotovitvi sklepčnosti pozdravil navzoče ter z molitvijo otvoril zasedanje. Z minuto molka smo se posebej spomnili pokojnih članov in članic.

Sledilo je branje zapisnika lanskega občnega zbora, ki je bil soglasno potrjen. Tako za tem, je tajnica ga. Tatjana Modic Kržišnik prebrala tajniško poročilo, kar tudi je podal poročilo blagajnik g. Franci Štrubelj.

Sledila so poročila vseh organizacij in ustanov, ki redno delujejo v Našem domu. Poročilo za Zvezo slovenskih mater in žena odsek San Justo, je prebrala predsednica ga. Nežka Lovšin Kržišnik. V imenu krajevnih Slovenske fantovske zveze ter Slovenske dekliške organizacije je prebral poročilo Milan Godec. Podali so poročila tudi: za slovensko osnovno šolo Franceta Balantiča ga. Irena Poglajen Urbančič; za Mešani pevski zbor ga. Jožica Malovrh Crilj; za skupino mladcev in mladenk ga. Marija Zupanc Urbančič; za folklorno skupino Mladika gdč. Berni Juhant, za društvo upokojencev pa je poročilo podal g. Stane Mustar. K vsakemu poročilu je predsednik Doma dodal spodbudno ali pohvalno besedo, ki je posamezne skupine ne le bodrilo za nadaljnje delovanje, temveč tudi potrdilo opravljeno delo. Izredno spodbudne so zazvenele tudi besede p. Kukovice, ki je k vsem čestital in poudaril lepo vzdušje in složno delo.

Po končanem poročanju, je nadzornik g. Andrej Selan ocenil delo odbora, poudaril vestno ravnanje dohodkov in odgovorno

predsednik zahvalil najprej občinstvu za dobro obiskano srečanje ter vsem, ki so odboru priskočili na pomoč in obenem s predlogi spodbujali k delu.

Po zaključni molitvi nas je čakalo odlično kosilo, ki ga vsako leto prireja Zveza slovenskih mater in žena odsek San Justo. Članice Zveze pozrtvovalno skrbijo ne le za reveže in bližnjega v stiski, pripravljajo dobrodelne pakete, obiskujejo bolne, in istočasno nudijo svojo pomoč tudi Našemu domu v vsakdanjem življenju. Povrnemo jim ne samo s priljčno zahvalo temveč tudi z obiskom kosila, ki ga vsako leto prirejajo. Kulturni program, ki so ga predstavili v pesmi in besedi, je žel močan aplavz. Pod vodstvom gdč. Anice Mehle je zbor Zveze San Justo podal pesmi Prav lepo je res na deželi, Ena ptička priletel, Na Gorenjskem je fletno in Škrjanček; Kristina Qualizza je recitirala poezijo Franceta Papeža, povezovala je Alenka Belič Fantini. Predsednica

Zveze, Nežka Lovšin Kržišnik, je pozdravila vse navzoče, posebno še go. Pavlino Dobovškovo, predsednico centrale. Sledil je bogat srečelov, ki je bil vsem v veselje, zlasti našim najmlajšim. Veliko humorja in lepega vzdušja je vlij Lovro Tomaževič, ko je vodil srečelov.

S sklepom, da bomo tudi letos glavnemu odboru priskočili na pomoč, podprli načrte, ki jih namerava v teklu leta izpeljati in pridobiti še dodatne delavne sile, smo preživeli lep popoldan v družinskom in prijateljskem vzdušju.

I.T.

SAN MARTIN

Delovni jesenski marec

Po dolgem času se spet oglašava, da malo opiseva življenje v Domu, ki je z marcem spet zaživel. Kar pestro je bilo: koncert, predavanje, občni zbor ter začetek delovanja pri vseh organizacijah.

PRISRČEN KONCERT

Da nam je bilo v nedeljo, 1. marca, prav zares lepo, so poskrbeli gostje iz Slovenije. Obiskali so nas ljudski pevci iz Račne, ki sestavljajo zbor Zarja, in pevka balad Ljuba Jenč. Zutraj so peli pri sv. maši, ki jo je daroval naš župnik, dr. Jure Rode. Po skupnem zajtrku je v spodnji dvorani sledil koncert, ki je pritegnil veliko število poslušalcev. „Naj vam naše slovenske pesmi polepšajo dan!“ smo brali na programih. In res smo ob vsaki skladbi, kar dva ducata jih je bilo, doživeli nepozabne trenutke, prav tako kot rojaci v Slomškovem domu in v Mendozi. Po koncertu pa seveda skupno kosilo, prijetno kramljanje in petje ob dobri postrežbi sanmartinske mladine, ki se je z mladimi pevci in pevkami še posebno dobro razumela.

ZANIMIVO PREDAVANJE

V petek, 13. marca, ob 20.30 uri se je lepo število staršev udeležilo predavanja

„Prevención de las adicciones“. Govoril je lic. Juan Pablo Berra, ki se že enaindvajset let ukvarja s problemom zasvojenosti. Podrobno nam je opisal problem alkohola in mamil med današnjo mladino, ki je le del k zasvojenosti uravnane družbe. Nakazal pa je tudi rešitev, ki temelji v poglobitvi medsebojnih odnosov preko iskrenega dialoga.

OBČNI ZBOR

Letošnji občni zbor je prav umirjeno potekel v nedeljo, 15. marca. Vodil ga je predsednik dr. Viktor Leber, ki je v molitev vključil pokojne Fonzeta Lenarčiča, Antonia Pauliča, Janeza Dimnika ter Ivanka Petkovšek. Poročila so prebrali tajnik Janez Filipič, kulturna referentka Marta Jenko Škulj in blagajnik Rudi Dimnik. Razrešnico nadzornega

ROŽMANOV DOM

Lepo preživeta cvetna nedelja

Že nekaj let se dobivamo na cvetno nedeljo v Rožmanovem domu, da v družbi njihovih stanovalcev preživimo ta lep cerkveni praznik z vsemi slovenskimi in krščanskimi navadam.

Precej pred napovedano uro smo se začeli zbirati. Prihitali smo iz vseh strani Buenos Airesa. Bil je lep, sočen dan, zato se je sv. maša vršila na prostem. Najprej je bil blagoslov butaric in oljk, ter simboličen blagoslov novega modernega poslopja, ki bo čez nekaj tednov odprlo vrata novim stanovalcem.

Sv. maša je daroval naš dušni pastor dr. J. Rode, med katero je v pridi podal te lepe misli: „Sv. Andrej s Krete, škof in verski pisatelj iz prvih časov Cerkve, piše za cvetno nedeljo: 'Ne mečimo na cesto ne oljčnih ne palmovih vej, ne oblačil, ponižno in iskreno razgrnimo sami sebe pred našega Kralja. Ne razprostirajmo pred njim plaščev, odse-

kanih vej, zelenja, ki kmalu ovene in izgubi čez nekaj ur svoj čar. Namesto palmovih vej prinesimo Zmagovalcu nad smrto zmagovalna odličja dobrih del in Bogu všečnega življenja'. Tako je z veličastno stavbo povečanega in novega Rožmanovega doma: namesto cvetja, ki čez nekaj ur ovene in izgubi svoj čar je kot odlično cvetnone-deljsko darilo našemu Kralju. Naj Bog blagoslovi vse, ki so gradili novi Rožmanov dom, vse, ki skrbijo za človeka vredno življenje v njem in vse, ki so sedaj in bodo prihodnosti deležni dobrote in ljubezni v jeseni življenja."

Sv. maša je prisostvovalo okrog 250 ljudi. Vsi smo obredom dobro sledili, saj ozvočenje je dobro delovalo in sedežev ni manjkalo.

Kuharsko osebje je pravočasno pripravilo okusno kosilo, zato smo se kar hitro v jedilnici posedli k mizam, ki so bile okrašene s košaricami napolnjenimi s pirhi (delo

stanovalk). Požrtvovalnim kuharicam, strežnikom, méd katerimi je bilo lepo število mladih fantov in deklet, se moramo zahvaliti, da smo bili hitro in prijazno postreženi.

Po kosilu smo se še dolgo zadržali v jedilnici, saj je srečanje z znanci in prijatelji vedno zaželeno. Kako lepo je obujati spomine!

Preden smo odšli na svoje domove, smo si še znotraj ogledali novo stavbo, ki bo zares lep dom našim starejšim in onemoglim. V današnjem dnevniku sem brala: Saber popular: "Un hogar sin amor, solo es una casa". Veseli in ponosni smo lahko, da naši stanovalci Rožmanovega doma nimajo samo strehe. Koliko jih je, ki se trudijo, da jim je v domu prijetno in domače. Potrudimo se tudi mi in jih z obiskom kdaj razveselimo!

RD

OBČNI ZBOR**Vse to se je zgodilo na Pristavi**

Kot stari Pristavčan, še iz leta 1952 in tam okoli, sem šel v nedeljo 29. marca na občni zbor Društva Slovenska Pristava. To nedeljo smo se tudi poslavljali od patra Alojzija Kukovice, ki se je po dolgih letih dobrega in zvestega pastirovanja odpovedal župnikovanju in prepustil to odgovorno službo gospodu Franciju Cukjatu. Poudarimo naporno delo in žrtev, ki jih je od patra terjala njegova služba v pristavskem vinogradu. Na slavnostnem kosištu te nedelje mu je pristavška srečna izrekla zahvalo in ljubezen, ki si jo je pater zaslужil s svojim delom in zgledom. In glejeti: čudno naključje ali pa božja pota? Novi župnik namreč, gospod Francij, se je odločil, da „poide v lemenat“, potem ko se je bil posvetoval o svojem poklicu z našim nekdanjim pristavskim župnikom, gospodom Francetom Bergantom.

Slavje ob pogrjenih mizah in ob mesu na žaru je potekalo v prijetnem pogovaranju, v mirnem ozračju po že končanem občnem zboru, ker se je že védelo, da imamo novega prostovoljca za predsedniško mesto.

Na zboru sem iz poročil odbornikov prišel do zaključka koliko truda, napora in podpore smo vložili in na naše delo.

Ob besedi podpora sem se ustavil ob pristavski Zvezi mater in žena, ki skrbi in pomaga, tudi s podporo Centrale, rojakom na območju našega Društva. Je delavnata tale naša Liga.

Iz izčrpnega poročila pristavske tajnice sem povzel vse ogromno delo odbora. Posebna zahvala vsem, ki so darovali ali pomagali, da se je izvedel uradni prepis lastništva na Društvo, in vsem zares zagnanim strokovnim, finančnim in ročnim sodelavcem pri gradbenih delih. Pristavski arhiv urejen. Dva člana sta dosegla oprostitev davkov na nepremičnine in na storitve moronske občine.

Razveseljivo je bilo tudi število obiskov, predvsem iz še vedno naše domovine. Kulturni referent je omenil še „večer veselja, petja in bistrounosti“. Njegovemu resorju (pa tudi mladinskemu) je treba pripisati še izvedbo domobranske proslave in tudi obširen program Pristavskega dne.

Pri nas deluje tudi dekliški zbor Milina. Mlada in

lepa in glasna dekleta, da se ti kar milo stori ob spominih na mlade dni.

Tudi o Prešernovi šoli bi se rad razgovoril. Dobila je novo voditeljico. Z učenci, ki jih je bilo 42, se je ukvarjalo 18 učiteljic in sodelavcev, pa še odbor staršev.

Mladine ne morem zapostaviti, zato povem: kar koli se je naredilo, povsod so pristavljal svoj delovni žig.

V poročilu gospodarja je izstopala obnova dotrajane pritličja in v prvem nadstropju dve svetli učilnici.

Skoraj, skoraj bi preslišal poročilo o plesni dejavnosti folklorne skupine, ker me je bolj pritegnila lepa slovenščina, oblika, kot pa sama vsebina. A sem se še pravočasno znašel in ujel najpomembnejše njihovega izrednega delovanja.

Pozorno sem poslušal tudi „obračun izgube in dobička“, ki ga je podal blagajnik. Nadzorni odbor poročila ni oporekel in splošno spričevalo, s katerim je ocenil delovanje celotnega odbora se je glasilo: odlično!

Po tej jedrnati oceni smo šli na volitve. „Stari“ predsednik, še mladi gospod Edvard Kenda, gre zdaj z velikimi zaslugami (upamo, da začasno) že v zgodovino Pristave. Novi predsednik, soglasno izvoljeni (117 vseh navzočih članov za, nobeden proti) gospod Andrej Golob prostovoljno prevzema to breme in smo prepričani, da se bo na tem mestu izkazal. Odbor dopolnjujejo še: podpredsednik Matjaž Čeč, tajnik Janez Jelenc, blagajnik Nejko Skubic, pomočnica Helena Dolinšek, kulturni referent Dominik Oblak, gospodarja Marko Čop in Marjan Kopač, za mladinski organizaciji Franci Schiffner ml. ter Majda Maček, za stike mladine z odborom Aleks Zarnik ter Dani Čop. Zvezo mater in žena vodi Marta Križ Golob. Voditeljica Prešernove šole je Veronika Zurec Boh. Mladce in mladenke ima na skrbi Maruča Zurec. Edvard Kenda je odgovoren za urejevanje lastninskih postopkov. Nadzorni odbor: Tomaž Maček in Frenk Klemenčič. Duhovni vodja pa je g. Francij Cukjati.

B. M.

**G. JOŽE
RAZMIŠLJA**
Usmiljenje

Je ena od božjih lastnosti, od božje popolnosti in je brez dvoma en izredno velik izraz božje ljubezni do človeka.

Če nas Bog ne bi imel za svoje otroke, bi težko bil do nas usmiljen. Tako pa dobro ve iz česa in kakšni smo in je do nas usmiljen.

Po Jezusu nam je Oče to večkrat pokazal, ko je bil usmiljen do vseh, prosil je za vse in vsem je odpuščal. Vsekakor nam je dal velik zgled usmiljenja in nam ga je v različnih prilikah tudi naročil. Ni pozabil na očeta izgubljenega sina, ki je prilika o usmiljenem očetu, bolj kot o izgubljenem sinu.

Usmiljen je bil predvsem do grešnikov. Vedel je, da oni najbolj potrebujejo božjega usmiljenja in pomoči. Zato svoje božje moči ni hranil za sebe, ampak jo je dajal, kot vse ostale popolnosti v dobro potrebnim.

Kako velik je bil v svojem usmiljenju do desnega razbojnika. Samo njemu je povedal, da bo še isti dan v božjem kraljestvu.

Še bi lahko naštevali velike dokaze Njegovega usmiljenja do vseh ljudi. Takšen je tudi danes in na isti način do nas.

Vsakokrat, ko gremo iz spovednice in še pred opravljenim pokoro, če je to molitev, je prav, da se Bogu zahvalimo za božje usmiljenje, v katerem nam odpušča. Tudi za nas je rečeno: pojdi in več ne greši. V teh besedah je povedano in povzeto vse božje usmiljenje. Na sodni dan bo vse človeštvo govorilo o božjem usmiljenju.

Da bi se na to božje usmiljenje večkrat spomnili je Papež Janez Pavel II drugo velikonočno nedeljo imenoval nedeljo božjega usmiljenja. Velika noč nam že sama veliko govori o božjem usmiljenju. In Jezus sam je rekel: bodite usmiljeni, da boste usmiljeni dosegli.

Naše usmiljenje je namenjeno ljudem, kakor je božje usmiljenje namenjeno nam. Kakor je On do nas, bodimo še mi do drugih. Tudi oni so našega usmiljenja potrebni, kakor smo mi božjega. Koristi bomo imeli vsi.

Usmiljenje je mladika na trti ljubezni. Vsi ga potrebujemo, kakor je vsem potrebna ljubezen. Z božje strani je to že povedano in pokazano. Naj bo še z naše.

SDO/SFZ**Srečanje odbornikov**

V torek 24. marca smo se odborniki vseh odsekov SDO-SFZ, na pobudo Centralnega odbora začeli zbirati ob 9. uri v Slomškovem domu. Od tam smo odšli na Našo domačijo, kjer smo najprej imeli zajtrk, po katerem se je začel dejavnost del srečanja. Zbrali smo se, da bi razmišljali in se pogovarjali o veri, športu ter o pomembnosti slovenskega jezika in kulture v skupnosti. Da bi debatirali o konkretnih točkah je centralni odbor razdelil pole z vprašanjem, ki so zadevala vsako izmed omenjenih področij. Ob teh vprašanjih naj bi se razvile skupinske debate, zaključki pa predstavili pred ostalimi skupinami.

Sprva nam je spregovoril g. Francij Cukjati o potrebi, da se duhovno poglobimo, da zrelo živimo vero. Svaril nas je pred nevarnostjo da postane vera le skupen običajev, gola zunanjost. Nato smo se porazdelili v skupine in poskušali odgovoriti na vprašanja kot so ali hodimo k maši le iz navade ali iz prepričanja; če mislimo da ima mladina zadosti dejavnosti na verskem področju ali bi bilo treba iskati večji napredok v tem oziru, ipd. Zaključki so se razlikovali drug od drugega, vsi pa smo si bili edini v tem, da je mogoče narediti kaj več na verskem področju.

Sledilo je kosilo (okusne polpete, katero je pripravil požrtvovalni Martin Zarnik); nato pa smo imeli nekaj časa za razvedri-lo.

Čas je hitro minil in kmalu smo se zopet zbirali po skupinah, da bi debatirali o športu, o slovenski skupnosti in slovenskem jeziku. Glede športa smo si bili edini, da je potrebno, da se začne gojiti tudi druge pane, ne le odbojko in nogomet. Čeprav ti dve panogi družita veliko mladih, izključujeta del mladine, ki bi lahko z navdušenjem sodelovala v kakšnem drugem športu. Bilo je več predlogov, ki naj bi jih centralni odbor potem preučil. Izrazili so tudi željo po tem, da bi Medkrajev-

ni turnir odbojke ne obsegal toliko datumov, ki bi se lahko izrabili za druge dejavnosti.

Z ozirom na slovensko skupnost in slovenski jezik so se vprašanja dotikal problemov kot zakaj se več ne pogovarjam v slovenščini, kateri je cilj skupnosti in mladine, in pa kako bi lahko pritegnili več mladih in starejšo mladino. Zaključki so se dopolnjevali. Strinjali smo se, da pogovor pogosto teče v španščini iz navade in ker nimamo prisotne posledice takega ravnanja: če bomo med sabo govorili v španščini, se bomo med nami poročali in naprej govorili v španščini. Opozorilo se je tudi, da vrednotenje slovenskega jezika izvira v glavnem iz vsake družine. To bi pomenilo izgubo slovenskega jezika v eni generaciji. Glede ciljev skupnosti se je poudarilo gojenje slovenske kulture kot dolgoročni cilj in pa pričevanje o grozotah komunizma, dokler ne bo resnica sprejeta in uveljavljena v Sloveniji. Spomin je pogoj za ohranjevanje naše identitete.

Z ozirom na vprašanje kako pritegniti več mladih in ohraniti ali pritegniti starejšo mladino smo soglašali, da zgodnjih (pre)obremenitev najmlajših članov mladinskih organizacij povzroča, da se ti potem v določenem momentu umaknejo. Vendar umik je po navadi zaznamovan s tem, da se zapusti vsa področja delovanja v SDO-SFZ. To se opaža v strukturi, ki v praksi obsega le omejen segment mladine, kateri sta namenjeni. Priznalo se je, da će bi obstajalo več možnosti udejstvovanja, bi to lahko pripomoglo k večjemu vključevanju mladih.

Po podanih zaključkih, smo oddali pole centralnemu odboru in se odpravili z avtobusom nazaj v Slomškov dom, od koder smo se razšli. Obogateni z zaključki, upamo da bomo v prihodnje uspeli delovati v skladu z začrtanimi smernicami.

JMR

ZA DRUŽINSKI UŽITEK**Olive kot glavni sestavni del mnogih jedi**

Po vsem svetu so danes zelo znane olive, ki prihajajo v glavnem iz Španije in Grčije, odkrili pa naj bi jih po naključju.

Prvi prebivalci, ki so uporabljali olive že približno pred 6000 leti, so bili iz grškega otoka Krete, Rimljani pa so jih spoznali najverjetneje na svojih osvajalskih pohodih ter jih nato presadili na svoja tla. Danes lahko najdemo po vsej Italiji prostrane oljčne nasade; olive, ki rastejo na teh oljkah, pa uporabljajo predvsem za pridelavo oljnega olja.

OLIVNA JUHA

Sestavine: 2 žlice olivnega olja, 2 čebuli, 3 paradižniki, 1 do 2 korenini peteršilja, 20 zelenih oliv, 12 oliv polnjenih s papriko, tabasco, sol, poper, pol liter jušne osnove.

Čebulo olupimo in narežemo na majhne kockice. Paradižnike olupimo, jim odstranimo semena in jih prav tako narežemo na majhne kockice. V loncu segrejemo oljno olje in popražimo čebulo, paradižnik ter na drobno seseckljano peteršiljev Korenino in zelene olive (ki jim odstranimo pečke), dokler ne posteklenijo. Zdušeno zmes pretlačimo ali zmešamo v mešalniku in stresemo v vročo jušno osnovo; po okusu še solimo, popramo, po želji dodamo tabasco ter vse skupaj prevremo.

V krožnike damo po tri olive, polnjene s papriko ter zalijemo z juho. Po želji lahko stepemo sladko smetano in dodamo juhi, vse skupaj pa potresemo s sladko mleto papriko.

ŠPANSKI OGNIJENI ŽEPKI

Sestavine: 1 zavitek listnatega testa, 2 srednje velika pora, 1 čebula, 4 paradižni-

ki, 250 g mletega mesa, 1 žlica olivnega olja, 1 rumenjak, 1 žlica mleka, sol, poper, 20 izkoščičenih zelenih oliv.

Por očistimo in ga narežemo na tanke kolobarje; čebulo olupimo in sesekljamo. Olupimo paradižnike in jih narežemo na majhne kocke, olive pa na tanke kolobarje. V ponvi segrejemo olje in prepražimo por in čebulo. Dodamo mleto meso in vse skupaj pražimo približno osem minut, nato pa dodamo paradižnike, olive, začinimo, malo premešamo, nato pa odstavimo z ognji in zmes ohladimo.

Medtem razvaljamo testo in izrežemo pravokotnike, ki jih obložimo s pripravljenim zmesjo in prepognemo. Z vilicami stisnemo robove. Rumenjak zmešamo z mlekom in z njim premažemo mesne žepke. Naložimo jih na pekač, ki smo ga poprej premazali z oljem in pečemo približno 25 minut pri 200 stopinj Celzija v prej segreti pečici.

RIŽ Z OLIVAMI IN SLANINO

Sestavine: 250 g riža, 150 g prekajene slanine, 2 čebuli, 1/4 l goveje juhe ali jušne osnove, 3 žlice olivnega olja, 100 g zelenih izkoščičenih oliv, sol, poper.

Čebulo in slanino narežemo na majhne koščke, olive pa na kolobarje. V ponvi segrejemo olje in v njej prepražimo slanino in čebulo. Ko slanina postekleni, dodamo riž in ga tako dolgo mešamo, da ga rahlo prepražimo. Nazadnje prilijemo juho, vmešamo narezane olive, rahlo in previdno solimo (priprajmo se, ali je sol sploh potrebna) in kuhamo na majhnem ognju 20 minut. Po potrebi prilijemo malo vode. Tako pripravljen riž se izvrstno poda kot priloga k vsem mesnim jedem.

NOVICE IZ SLOVENIJE

EDEN SE JE OPRAVIČIL, DRUGI NE

Direktor Muzeja novejše zgodovine Jože Dežman se je zgodovinarju Jožetu Pirjevcu opravičil, da ga je njegova omemba v zvezi z dogajanjem v rovu sv. Barbare v Hudi Jami in dogajanjem pred jamo Golobivnica pri Prelöžah tako užalostila. V daljšem nagovoru pa je definiral raven "opravičila" izjave, ki je sprožila Pirjevcevo nelagodje. Dežman je na predstavitev v Muzeju novejše zgodovine uvodoma povedal, da je Pirjevcu po oddaji Polemika 9. marca, v kateri sta sodelovala z njim, podal roko, pa jo je zavrnil, češ "da meni roke že ne bo dajal".

ŠTEVILKE

- Bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca je bil leta 2006 najvišji v Osrednjeslovenski regiji (22.286 evrov), sledili sta ji Obalno-kraška (15.747 evrov) in Goriška regija (14.785 evrov), najnižji pa je bil v Pomurski regiji (10.223 evrov).

- V letu 2007 je bilo v Sloveniji v bolnišnice sprejetih skupaj skoraj 362.000 bolnikov, kar je 1,35 odstotka več kot leta 2006. Največ jih je bilo hospitaliziranih zaradi bolezni srca in ožilja (14,6 odstotka); te bolezni so bile vzrok za 40 odstotkov vseh smrtni zaradi bolezni, kažejo podatki Statističnega urada RS (Surs).

O KRIZI IN RECESIJI NA SLOVENSKEM

- Če bo zaradi svetovne finančne in gospodarske krize prišlo do dodatnih šokov, je velika verjetnost, da bo padec BDP v Sloveniji letos še večji od trenutne napovedi o štiriodstotnem krčenju gospodarstva, je dejal direktor Urada za makroekonomske analize in razvoj (Umar) Boštjan Vasle. Omenil je možnost do šestodstotnega padca BDP. Največja bonitetna hiša na svetu Dun&Bradstreet je sicer Sloveniji znižala rating z DB2b na DB2c. To sicer še vedno pomeni nizko tveganje, vendar se je s to spremembu Slovenija približala robu tega razreda.

- Več kot polovica Slovencev osebno čuti vpliv recessije na vsakdanje življenje, 48 odstotkov vpliva še ne čuti, 0,2 odstotka pa jih ne ve, ali vpliv čutijo, ugotavlja raziskava recessijskega trženjskega monitorja, ki jo je izpeljalo Društvo za marketing Slovenije.

NEKAJ SODOBNE POEZIJE

Pri Cankarjevi založbi sta v zbirki Poezija izšli novi knjigi med slovenskimi bralci priljubljenih pesnikov. Tomaz Šalamun je napisal svojo 38. knjigo pesmi z naslovom Levu sem zribal glavo do pol gobca, potem sem nehal, zbirka Petra Semoliča pa nosi naslov Rimska cesta.

OB 800-LETNICI SV. FRANČIŠKA ASIŠKEGA

Cerkev na Slovenskem bo s prireditvijo v Cankarjevem domu praznovala 800-letnico karizme sv. Frančiška Asiškega, s čimer bodo obeležili uradni začetek delovanja reda manjših bratov. 16. aprila 1209 je papež Inocenc III. namreč potrdil Frančiškov način življenja in njegovo pot v Cerkvi.

PO SVETU

REŠITEV KAPITANA

Ameriški mornariški ostrostrelci so v nedeljo zvečer ob obali Somalije ubili tri pirate in rešili 53-letnega kapitana Richarda Phillipsa, ki so ga ti zadrževali od srede, ko se jim je ponudil za talca. Razplet dogodkov je velik politični uspeh predsednika ZDA Baracka Obama, ki je odobril uporabo sile.

PO POTRESU

Teden dni po uničujočem potresu v sosednji Italiji, ki je terjal 294 smrtnih žrtev, preživele pesti slabo vreme. Oškodovani in poškodovani, za katere so po potresu zatočišča uredili v šotorih, se od nedelje soočajo z dežjem in močnim vetrom. Po napovedih meteorologov bi lahko slabo vreme trajalo še nekaj dni. Civilna zaščita jim spriča slabega vremena sedaj deli odeje in peči. Iskanje pogrešanih v potresu so medtem ustavili. Oblasti so se v ponedeljek lotile reševanja umetnin iz cerkva na območju.

ČLOVEKOVE PRAVICE

Kitajska je objavila svoj prvi akcijski glede človekovih pravic. S tem želijo tamkajšnje oblasti napraviti korak naprej tudi na tem področju. Kitajska namerava z omenjenim dokumentom zagotoviti izboljšanje položaja manjšin in preprečiti mučenje pripornikov.

NATO

Zveza Nato je s slovesnim dvigom zastav Albanije in Hrvaške pred svojim sedežem v Bruslju še simbolno obeležila vstop dveh novih članic v Nato, s čimer se je zavezništvo razširilo na 28 držav. Vstop dveh novih držav v zavezništvo je dokaz, da je ideja o svobodi še živa, je v slovesnem nagovoru poudaril generalni sekretar zveze Nato Jaap de Hoop Scheffer. To je po njegovih besedah tudi dokaz, da sta še dve državi pripravljeni braniti

PISALI SMO PRED 50 LETI

III. SLOVENSKI ŠPORTNI DNEVI

Kot je bilo napovedano, se je v soboto pričelo tekmovanje v šahu. Igralci Mladinskega Doma iz Don Bosca, Našega Doma iz San Justa, SFZ iz Morona in Lanusa in slov. skupnosti iz okraja San Martin, so se zvečer od 19h zbrali v prostorih kluba „Círculo de ajedrez de San Martín“, kjer so se odigrale šah. tekme tretjih slovenskih športnih dni v Argentini.

Kdorkoli je pred pričetkom delal in predvideval razvoj posameznih tekem, se je bridko zmotil. (...)

SLOVENCI V ARGENTINI

Poročila sta se v soboto dne 4. aprila v župni cerkvi v San Justo mizarski mojster g. Feliks Oblak in gospodinja Marica Draksler. Za priči sta bila ženinov brat Cyril Oblak in nevestin brat Jože Draksler. Poročne obrede je opravil g. Janko Mernik. Poročno slavje pa je bilo v prostorih „Našega doma“ v San Justo. Novoporočencema iskreno čestitamo.

CARAPACHAY

Sestanek Društva Slovencev. V nedeljo 12. aprila je sklical krajevni odbor Društva Slovencev v Floridi sestanek, namenjen vsem Slovencem v Carapachaju in okolici, kjer se je v zadnjih letih naselilo večje število Slovencev. Ob pol enajsti uri je v kapeli, ki jo v glavnem oskrbujejo Slovenci, daroval sv. mašo č. g. Avguštin Albin, ki je imel po evangeliju lep govor.

Po maši se je v cerkveni dvorani vršil sestanek krajevnega odbora Društva Slovencev, ki ga je vodil ravnatelj Ivan Prijatelj. Predaval je tajnik Društva Slovencev g. Rudolf Smersu o slovenski narodni zavesti ter je orisal nekaj velikih slovenskih mož, ki so ponesli slovensko ime v široki svet in na katere smo lahko opravičeno ponosni. Po tem predavanju se je vršil razgovor o ustanovitvi slovenske šolskega tečaja na Carapachaju. Za ureditev vseh priprav za ta tečaj je bil izvoljen šolski svet, v katerem so gg. Žnidar, Aljančič in Pirc. Končno je bilo sklenjeno, da se bodo odsej vršili sestanki bolj pogosto in da se bo tudi uredila pogosteja slovenska služba božja v Carapachaju.

Svobodna Slovenija, 16. aprila 1959 - 16

skupne vrednote in da še dve državi lahko računata na solidarnost zaveznic. Predsednik hrvaške vlade Sanader pa je spomnil na preostale države Zahodnega Balkana, ki so na poti v Nato. Posebej je izpostavil Makedonijo, Bosno in Hercegovino, Črno goro, Srbijo in Kosovo ter jim zagotovil podporo Hrvaške.

HRVAŠKA BO VOLILA

Hrvaška vlada je na seji v Zagrebu za 17. maj razpisala lokalne volitve. Premier Ivo Sanader je volivce pozval, naj se volivte udeležijo in izberejo najboljše kandidate, saj bodo imeli naslednjo priložnost šele čez štiri leta. Vlada je razpisala volitve za člane predstavnih teles v lokalni in regionalni uprav ter za načelnike občin, župane in predsednike županij ter njihove namestnike. Prihodnje volitve bodo prve, na katerih bodo lahko hrvaški volivci neposredno volili kandidate na lokalnih volitvah. Če z izbranimi kandidati ne bodo zadovoljni, bodo lahko sprožili referendum za njihovo zamenjavo.

TOPOLANEK

Odhajajoči češki premier Mirek Topolanek se namenava na jesenskih volitvah ponovno potegovati za položaj premiera. Kot piše eden izmed čeških dnevnikov, je Topolanek še ocenil, da je padec njegove vlade med predsedovanjem Evropski uniji škodoval vsem malim članicam unije. Spomnimo, da je v preteklem tednu češki predsednik Vaclav Klaus za novega predsednika češke vlade imenoval Jana Fischerja. Začasno vlado bo vodil do oktobra, ko bodo v državi potekale predčasne parlamentarne volitve.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Teléfono: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: eslovenia@sinectis.com.ar
Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit
Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Andrej Fink, Ivana Tekavec, Vera Breznikar Podrážaj, Regina Truden Leber, Bine Magister in Jože Martin Rožanec.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICIÓN

PREMIARÁN AL DR. KREMŽAR

El pasado 7 de abril una comisión especial decidió sobre la base de 42 libros de autores eslovenos por el mundo editados en 2008, otorgar el premio Vstajenje al Dr. Marko Kremžar por su libro Časi tesnobe in upanja. El premio se entregará el próximo lunes 20 del corriente en la ciudad de Trieste y se referirá no sólo a la última obra, sino también a la vida del Dr. Kremžar - una muy importante personalidad para la comunidad eslovena en la Argentina. Sinceras felicitaciones. (Pág. 1)

MATANZAS POR TODA ESLOVENIA

La fosa común hallada en la galería de una mina hace poco tiempo atrás puso de nuevo en el tapete la brutalidad ejercida por el régimen comunista hace 60 años. Los nombres de las fosas Kočevski rog y Teharje son conocidos, pero existen evidencias que demuestran que en Eslovenia hay 581 fosas más, llenas de cadáveres. En una publicación Tone Stele relató por segunda vez su historia. Cuenta que con 6 años fue testigo ocular, finalizada ya la guerra, de cómo una larga fila de personas mayores, mujeres y niños de todas las edades, caminaban por las calles. Todo alrededor del grupo había partisanos con armas en la mano. Esa imagen le quedó grabada, por las palabras de su padre: recuerden hijos, a todos ellos los matarán. Tiempo después fue con su padre a la pradera e hizo la señal de la cruz; sus palabras fueron: aquí está aquella pobre gente. Él mismo sabe de personas que colaboraron con las matanzas, algunos de ellos continúan con vida. Pruebas contundentes no hay, por eso no se puede hacer justicia. Lo peor de todo, dice, es que la orden de matar provino desde el gobierno esloveno y yugoslavo de entonces. (Pág. 2)

ENCUENTRO DE JÓVENES

El 24 de marzo los integrantes de las comisiones de jóvenes de cada Centro esloveno compartieron un día en la quinta Naša doma. El objetivo era reflexionar y debatir a cerca de temas tales como la religión, el deporte y el idioma. El párroco Cukjati fue el primero en tomar la palabra y habló sobre el compromiso con la fe católica y el peligro de que la religión se convierta en una mera costumbre sin contenido. El segundo punto fue el deporte. La conclusión del debate fue la de sumar otros deportes además del fútbol y vóley, para incluir a más personas en este campo. Las preguntas sobre la colectividad y el idioma esloveno giraron en torno a por qué entre ellos hablan en castellano y no en esloveno. Una de las advertencias que surgió fue que incluso se puede perder la lengua eslovena en una generación. Respecto de cómo invitar/conservar/retenner a otros pares dentro de la organización juvenil, creen que el modo de hacerlo es plantear actividades más acordes a esos segmentos. (Pág. 4)

INICIO DE ACTIVIDADES

El centro esloveno de San Justo realizó su asamblea general el pasado 15 de marzo. Luego de leídos los informes de secretaría y tesorería del Centro, cada organización que trabaja en la órbita de Naš dom narró lo realizado en 2008. Siguieron las votaciones y se eligió al nuevo equipo. Ese mismo día, la Liga de madres de familia de San Justo organizó el almuerzo que tuvo su momento cultural con el coro de mujeres y el recitado de poesías.

Dos semanas más tarde, el 29 de marzo fue el turno de la asamblea general en el Slomškov dom de Ramos Mejía. Al inicio de la asamblea recordaron con una oración a los socios que ya no están y luego prosiguieron con la lectura de los informes correspondientes. También aquí se realizaron las elecciones y se conformó el grupo de trabajo.

El mismo día hubo Asamblea también en Pristava. Con nuevo presidente, el equipo se formó rápidamente. Ese día también despidieron al párroco padre Kukovica que luego de tantos años dejó el viñedo en manos de otro sacerdote.

El centro esloveno de San Martín reseña lo acontecido durante el mes de marzo. Algunos de los puntos: el concierto del grupo Zarja de Eslovenia; la charla sobre las adicciones; la asamblea general y elección de las personas que integrarán la comisión; el inicio del ciclo lectivo en Rožmanova šola; el grupo mladci Č mlađenke comenzó con las reuniones; se reiniciaron los entrenamientos de vóley y fútbol; el coro incorporó nuevas voces y retomó los ensayos; etc. (Pág. 3 y 4)

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 180, pri pošiljanju po pošti \$ 245, Bariloche \$ 215; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.** Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilkos.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153	

MALI OGLASI**TURIZEM**TURISMO BLED
EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucia Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo

Tel. 4441-1264 / 1265

Počitniški dom „Dr. Rudolf Hanželj“ sporoča, da je gostom na razpolago vse leto. Tel.: 03548-494046; Mobitel (011) 15-6152-9978; e-mail: hoteldecampo@yahoo.com.ar

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiatr. Konzultorji v Ramos Mejía, Tabladi in Belgrano. Ordinira ob ponedeljkih in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijava na telefon: 4652-7967. Nujno pa na 15-6942-7574.

ZOBOZDRAVNIKI

Dra. María Florencia Dekleva - Especialista en ortodoncia - Av. de Mayo 108 dto. 2; Ramos Mejía - Tel: 4656-8762 - Cel: 15-50571891

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar. - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Lunes y jueves de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasan_te@yahoo.com.ar

OBVESTILA**ČETRTEK, 16. aprila:**
Z.S.M.Z. iz San Martina lepo vabi na mesečni sestanelek v domu, ob 16 uri. Imeli bomo razgovor z diplomiranim časnikarjem g. Tonetom Mizeritom. Vsi, posebno tudi možje, lepo vabljeni!**Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije,** ob 20. uri v Slovenski hiši.**SOBOTA, 18. aprila:**
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.**Članska večerja v Slomškovem domu,** ob 20. uri.**NEDELJA, 19. aprila:**
Misijonska tombola v Slovenski vasi.**ČETRTEK, 23. aprila:**
43. redni občni zbor Zveze slovenskih mater in žena, ob 15.30 uri v Slovenski hiši. Na njem bodo**Everest, slovenski pred 30 leti**

Ob 30. obletnici prvega slovenskega vzpona na vrh sveta, Mount Everest, se je deset alpinistov iz prve slovenske oziroma jugoslovanske odprave, ki so leta 1979 prvi osvojili Everest, ponovno se odpravili v Himalajo, kjer bodo obujali spomine na velik dosežek slovenskega alpinizma.

Letos mineva 30 let od prve jugoslovanske in s tem tudi slovenske osvojitev najvišje gore sveta. V Himalajo se v organizaciji Planinske zveze Slovenije (PZS) vraca deset alpinistov, ki jih tako kot leta 1979 tudi ob letoski obletnici vodi legendarni slovenski alpinist Tone Škarja. Vrnitev v Himalajo je odgovor na jubilejno obletnico, ko so slovenski alpinisti skupaj z dvema hrvaškima in dvema bosanskima kolegom začrtali novo, „Jugoslovansko smer“ na najzahtevnejšem zahodnem grebenu Mount Everesta.

Ob prvi osvojiti Everestu je podjetje Alpina v sodelovanju in s priporočili ter izkušnjami alpinistov za takratno 25-člansko odpravo ekskluzivno izdelala obutev, posebne dvojne višinske čevlje, v katerih so bile združene plezalske kakovosti in zaščita proti mrazu. Ti so leta 1979 na vrh Mount Everesta ponesli danes že pokojna Nejca Zaplotnika in Staneta Belaka ter Andreja Štremlja in Splitčana Stipeta Božiča. Slednji bo na filmski trak, tako kot je prvi vzpon na Everest, ujel tudi tokratno odpravo v Himalajo.

Pomembna zgodovinska zbirk

Münchenski Centralni inštitut za umetnostno zgodovino je pridobil pomembno zbirk. Vojvoda Franz Bavarski (Franz Bonaventura Adalbert Maria Herzog von Bayern) je omenjeni ustanovi v petek predal svojo obsežno knjižnico o umetnosti 20. in 21. stoletja, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Ob priložnostni slovesnosti na Centralnem inštitutu je bavarski minister za kulturo Wolfgang Heubisch novo pridobitev označil za „mogočno“ in se za darilo 75-letnega vojvode zahvalil v imenu deželne vlade.

Zbirk vsebuje približno 15.000 kosov, med njimi so tudi kazala, umetniški portreti in razstavni katalogi. Tematiko obsegajo slikarstvo, kiparstvo in fotografijo.

Direktor inštituta Wolf Tegethoff predvideva, da bodo katalogizacijo nanovo pridobljenih del lahko zaključili do konca letosnjega leta. Strokovnjakom jo bodo v digitalizirani obliki ponudili takoj, ko bo mogoče.

OSEBNE NOVICE

tudi volitve novega odbora.

PETEK, 24. aprila:
Občni zbor Cooperativa de Crédito SLOGA Ltda., ob 19. uri v Slomškovem domu.**SOBOTA, 25. aprila:**
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.**S. K. A. vabi na predavanje pisatelja Mitje Čanderja,** ob 19. uri v Slovenski hiši.**Prijateljska večerja** s plesom, ob 21. uri v Slovenskem domu v San Martinu.**NEDELJA, 26. aprila:**
Občni zbor Zedinjene Slovenije, po sveti maši v Slovenski hiši.**Začetek turnirja MTO** 2009, v San Justu.**PETEK, 1. maja:**
Turnir v Lanusu**NEDELJA, 3. maja:****VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI**

14. aprila 2009

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,35 US dolar
1 EVRO	1,61 KAD dolar
1 EVRO	4,90 ARG peso

49. obletica v Carapachayu**SOBOTA, 9. maja:**
Dan duhovnosti na SSTRMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.**PETEK, 1. maja:**
Turnir v Lanusu**NEDELJA, 10. maja:****Romanje v Luján****Slovenska kulturna akcija vabi na predavanje pisatelja Mitje Čanderja na temo Mladi in slovenska družbena ter kulturna tranzicija**

V soboto, 25. aprila ob 19. uri, v mali dvorani Slovenske hiše, Ramon Falcon 4158, Capital Federal

320. obletnica Slave vojvodine Kranjske

Na gradu Bogenšerk, kjer je Valvasor živel dve desetletji, so dogodek obeležili s predstavljivo projekta celovitega prevoda Slave vojvodine Kranjske in odprtjem razstave Slave skozi čas.

Histogram, geograf, etnograf, topograf, kartograf, naravoslovec in tehnik, zbiratelj, risar in zaščitnik, ob tem pa še vojak in poveljnik, član angleške Kraljeve družbe v Londonu Janez Vajkard Valvasor (1641-1693) je kot prvo svojo knjigo na gradu Bogenšperku leta 1679 izdal Pasijonsko knjižico.

V naslednjih desetih letih je izdal oziroma napisal šest topografskih ali historičnotopografskih in troje poučno literarnih umetnostnih del. Kot vrh in hkrati sklep njegovega znanstvenega truda je leta 1689 izšla Slava vojvodine Kranjske (Die Ehre dess Herzogthums Crain). Prav na 15. april je Valvasor vanjo zapisal znamenito posvetilo Kranjskim deželnim stanovom.

Danes je Slava vojvodine Kranjske eden izmed simbolov slovenstva, temeljni kamen slovenske zgodovine. Polihistorско delo, ki je izšlo v Nürnbergu v nemščini, je bilo napisano v gotici. Valvasor je knjigo napisal z željo, da bi svojo domovino vsestransko predstavil v tujini.

Slava vojvodine kranjske zajema 15 knjig, vezanih v štiri dele, ki obsegajo skupaj

3552 strani velikega formata, poleg tega pa še 24 prilog in 528 bakrorezov. Slava je tako prvi sistematični prikaz zgodovine Slovenije, ozemlja in načina življenja, in še danes, v začetku 21. stoletja, vzdrži večino meril resnega znanstvenega dela, še piše na spletni strani zavoda Bogenšperk.

Projekt celostnega prevoda tega do danes še ne v celoti prevedenega dela v slovenščino bosta na Bogenšperku predstavila zavod Dežela Kranjska in javni zavod Bogenšperk. Ob tej priložnosti bodo na gradu odprli tudi razstavo Slava skozi

čas. Kulturni program so sooblikovali interpretinji Ljudske glasbe Ljuba Jenča, poznavalec starinskih glasbil Janez Jocić, ljudska pevca zakonca Petrač, skupina starosvetnih smučarjev z Blok in drugi.

Janez Vajkard Valvasor (1641-1693) je bil izobražen polihistor druge polovice 17. stoletja, razpet med svetopisemske resnice in praznovanje na eni ter živo zanimanje za naravo, vojskovanje, zgodovino, življenje in njegove procese na drugi strani. Na svojem gradu Bogenšperk je imel izjemno knjižnico, zbirk mineralov, matematičnih in astronomskih naprav, predmetov z raznih področij, vsemogočih redkosti in starin, tiskarsko delavnico ter zbirk grafičnih risb, ki jih je nakupil na štirinajstletnih potovanjih po Evropi.

Nekoč Ilirska provinca ...

Program praznovanja 200-letnice ustanovitve Napoleonovih Ilirskih provinc v letu 2009 je pripravil nacionalni organizacijski odbor. Pokrovitelja praznovanja bosta premiera Slovenije in Francije, ob tem je predviden tudi obisk francoskega premiera na slavnostnem odprtju v Ljubljani 11. maja.

Mestni muzej bo pripravil razstavo z naslovom Ilirija, vstan!, na kateri bo posebej upoštevana njegova vpetost v Trg francoske revolucije. Razstavo bodo spremljale predelite, ki ne bodo zgolj poudarjale zgodovine Ilirskih provinc, temveč bodo razpirale prostor sodobni umetnosti. Pri

razstavi bodo sodelovali veleposlanstvo Republike Francije, Francoski inštitut Charles Nodier ter druge francoske institucije.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti ter ZRC SAZU bosta v partnerstvu s pariško univerzo Sorbonne - Inštitutom Napoleon ter Napoleonovo fundacijo ob 200-letnici Ilirskih provinc pripravila mednarodni znanstveni simpozij na temo Dimensione Ilirskih provinc 1809-2009. Začel se bo v Ljubljani oktobra letos, nadaljeval pa v Parizu leta 2010, in sicer v času, ko bo v Nacionalnem vojaškem muzeju Francije tudi odprta razstava Narodnega muzeja iz Ljubljane.

SLOVENCI IN ŠPORT**V PETIČ NE PRVI, AMPAK DRUGI**

Mitja Petkovšek je na gimnastičnem evropskem prvenstvu v Milanu po štirih naslovih evropskega prvaka v Bremnu (2000), Volosu (2006), Amsterdamu (2007) in Lozani (2008) tokrat osvojil naslov podprvaka na bradi. Petkovšek je kot zadnji poprijel za orodje in se z oceno 15,8 točke zavrhel na drugo mesto. Zmagal je Francoz Yann Cucherat (15,825).

DOBER ZAČETEK SLALOMISTOV

Slalomisti na divjih vadah so v Solkanu opravili prvo evropsko tekmo za točkovanje Mednarodne kajakaške zveze (ICF). Ta je veliko veselja prinesla tudi v slovenski tabor, saj

je med kajakaši zmago slavil Peter Kauzer, sicer v zadnjih letih najboljši slovenski divjevod. Kauzer je v finalu prepričljivo, za skoraj sekundo prehitel olimpijskega prvaka Nemca Alexandra Grimma, treči pa je bil drugi najboljši Slovenec Jure Meglič. Uspeh domačih slalomistov sta dopolnila še Janoš Peterlin s petim in Dejan Kralj s šestim mestom.

NOGOMETNA LESTVICA

Španska nogometna reprezentanca je s 1729 točkami utrdila primat na vrhu nogometne lestvice, ki jo vsak mesec objavlja Mednarodna nogometna zveza (FIFA). Slovenija je nazadovala za štiri mesta in je zdaj 63. (510 točk). Od tekmecev, ki skupaj s

DAROVALI SO

V dobredelni sklad Zvezde slovenskih mater in žena so darovali: ga. Peternel 200.- pesov; ga. Pavlinka Lenarčič 100.- pesov; ga. Milka Pezdirc, 200 dolarjev; ga. Marija Mehle 50.- pesov. **Bog povrni!**